

ИЗВЕШТАЈ О ПОСТУПКУ И РЕЗУЛТАТИМА САМОВРЕДНОВАЊА

**Прилог 2.1. Усвојени документ – Стандарди и поступци за обезбеђење и
унапређење квалитета високошколске установе**

На основу члана 15 Закона о високом образовању („Сл. Гласник РС“ бр. 76/05) и члана 20 Статута Технолошког факултета у Новом Саду, и на предлог Наставно научног већа Технолошког факултета, Савет Факултета, на седници одржаној дана 26.11. 2007., доноси документ:

САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА НА ТЕХНОЛОШКОМ ФАКУЛТЕТУ У НОВОМ САДУ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

У намери да задржи висок ниво квалитета постигнут у свим областима делатности, а посебно у области наставе као једној од најзначајнијих, те да га перманентно побољшава, Технолошки факултет у Новом Саду опредељен је да и надаље, непрекидно и систематски ради на обезбеђењу и унапређењу квалитета свога рада.

Ради тога Факултет је предузео следеће кораке:

- 1.1.1. Одлучио да систематски прати, оцењује, анализира и побољшава све своје активности, а нарочито да унапређује квалитет својих програма, да примењује мере које гарантују обезбеђивање квалитета, да именује носиоце ових активности, чија су права и обавезе у поступку обезбеђивања квалитета јасно утврђена. Такође, Факултет је утврдио области обезбеђења квалитета, тако да питање квалитета доведе до нивоа неговања културе квалитета, те је све своје делатности повезао на хармоничан, логичан и квалитетан начин;
- 1.1.2. Усвојио Стратегију обезбеђења квалитета од стране Савета Технолошког факултета у Новом Саду, на предлог декана Факултета (дату у Прилогу 1, Извештаја о самовредновању);
- 1.1.3. Објавио Стратегију обезбеђења квалитета и обавестио колектив и ширу јавност о опредељењу за спровођење политике квалитета;
- 1.1.4. Определио се за стално проверавање стратегије обезбеђења квалитета, након стицања искустава у примени, те њено периодично унапређивање и побољшавање.

1.2. Стандарди и поступци за обезбеђења квалитета

Стандарди и поступци за самовредновање и обезбеђивање квалитета свих делатности којима се бави Технолошки факултет у Новом Саду представљају скуп упутстава свим субјектима обезбеђења квалитета на Факултету (наставницима и сарадницима, Савету, Наставно-научном већу и његовом стручном телу-Комисији за самоевалуацију, Студентском парламенту те ненаставном особљу) за професионално и објективно спровођење стандарда и критеријума обезбеђења квалитета, по појединим групама проблема.

Ради формирања скупа стандарда и правила која ће перманентно примењивати, Технолошки факултет је:

- 1.2.1. Утврдио минималан ниво квалитета рада;
- 1.2.2. Утврдио поступке обезбеђења квалитета рада, у свакој области свог деловања, као и кораке који морају бити предузети од стране појединих субјеката у систему обезбеђења квалитета;
- 1.2.3. Усвојио стандарде и поступке од стране Наставно-научног већа Факултета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета;
- 1.2.4. Обавестио наставнике, студенте и академску јавност о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета;
- 1.2.5. Прихватио обавезу перманентног преиспитивањг и унапређивања стандарда и поступка обезбеђења квалитета.

1.3. Систем обезбеђења квалитета

Ради перманентног праћења и побољшавања квалитета свих својих делатности, Технолошки факултет у Новом Саду је формирао организациону структуру која омогућава постизање и унапређење квалитета.

Факултет је:

- 1.3.1. Својим Статутом и другим актима утврдио послове и задатке наставника и сарадника, студената, Савета и Наставно-научног већа, Комисије за интерну евалуацију, Катедри и Студентског парламента у доношењу и примени стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета;
- 1.3.2. Посебно место у спровођењу стратегије и неговању културе квалитета обезбедио својим студентима;
- 1.3.3. Формирао, по први пут, Комисију за интерну евалуацију, као стручно тело Наставно-научног већа, 25.10.2004. године (од стране наведеног Већа) у саставу:

1. Проф. Др Соња Ђилас, координатор
2. Проф. Др Спасенија Милановић, члан
3. Проф. Др Миле Клашња, члан
4. Проф. Др Мирјана Ђурић, члан
5. Ана Томић, представник ненаставног особља
6. Два представника студената

а, затим и 26.11. 2007 у следећем саставу:

1. Проф. Др Соња Ђилас, продекан за наставу, координатор
2. Дамјан Томанек, студент продекан, члан
3. Проф. Др Спасенија Милановић, члан
4. Проф. Др Миле Клашња, члан
5. Проф. Др Мирјана Ђурић, члан
6. Ана Томић, представник ненаставног особља, члан
7. Милица Малиновић, студент члан

2. СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НА ТЕХНОЛОШКОМ ФАКУЛТЕТУ У НОВОМ САДУ

Технолошки факултет у Новом Саду прихватио је скуп стандарда и одговарајућих поступака ради обезбеђења и унапређења квалитета својих студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, управљања Факултетом и ненаставне подршке, простора и опреме и финансирања. При свему томе, Факултет је обезбедио активно учешћа студената у самовредновању и оцени квалитета и обавезао се да ће се овом активношћу бавити периодично и систематски, а не стихијски.

2.1. Квалитет студијских програма

Студијски програми у оквиру којих се изводи настава на Технолошком факултету у Новом Саду у потпуности су усклађени са усвојеном мисијом и циљевима Факултета. Технолошки факултет је ангажован на њиховом систематичном и ефективном планирању, реализацији, надгледању, оцењивању и побољшању квалитета. Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање повратних информација о квалитету програма од релевантних организација из окружења Факултета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет студијских програма су следећи:

- 2.1.1. Перманентна провера циљева појединих студијских програма, њихове атрактивности, сврсисходности и усклађености са потенцијалима Факултета од стране Катедри и Наставно-научног већа. Такође, провера садржаја сваког студијског програма у циљу контроле испуњености стандарда који прописују уделе академско-опште образовних, теоријско-методолошких и научно-стручних група предмета у укупној структури програма. Вредновање обима сваког појединачног предмета одређеног студијског програма адекватним бројем ЕСПБ и исказивање укупног оптерећења студента одређеног студијског програма збиром ЕСПБ, у складу са Законом. Коначно, перманентна провера стручности дипломираних студената ради стицања слике о могућности њиховог запошљавања у привреди или наставка даљег школовања. Ово питање је у надлежности појединих Катедри, продекана за наставу и Наставно-научног већа;
- 2.1.2. Примена прописаних процедура за одобравање, праћење и контролу студијских програма (од стране појединих Катедри, одговарајућих Комисија Наставно-научног већа и самог Већа);
- 2.1.3. Редовно прибављање повратних информација од релевантних представника привредних и ванпривредних организација које запошљавају дипломиране студенте Факултета, свих нивоа студија, као и анализа информација прибављених од самих запослених, бивших студената Факултета;
- 2.1.4. Давање права студентима да учествују у оцењивању и обезбеђивању квалитета студијских програма путем периодичног анкетања, при чему резултати анкетања имају значајну улогу у провери квалитета студијских програма и самовредновању, под окриљем Студентског парламента;
- 2.1.5. Непрекидно осавремењавање садржаја студијских програма, а нарочито њихово упоређивање са програмима на сродним факултетима и универзитетима у Европи и свету;
- 2.1.6. Конципирање студијских програма на начин који подстиче студенте на креативно мишљење и на аналитички приступ у истраживањима као и на ефикасну примену стечених знања у практичне сврхе;
- 2.1.7. Обавештавање јавности, на различите прикладне начине а нарочито путем сајта Факултета у електронској форми, о условима и поступцима за стицање одређеног ака-

демског звања и добијање дипломе за завршене студије на Технолошком факултету у Новом Саду, на свим нивоима образовања, почев од основних академских до докторских студија.

2.2. Квалитет наставног процеса

Захваљујући чињеници да запошљава квалитетно образован кадар високих стручних и моралних квалитета, да је пажљиво конципирао студијске програме у области техничко-технолошких наука за коју је компетентан, да је током четрдесетосмогодишњег постојања достигао солидан степен опремљености те да поседује и друге потребне услове за квалитетно извођење наставе, Технолошки факултет у Новом Саду представља институцију која обезбеђује квалитет свог наставног процеса.

Поступци којима се обезбеђује квалитет наставног процеса су следећи:

- 2.2.1. Одговорно, етично и високо професионално понашање наставника и сарадника, Факултета, којима Наставно-научно веће на почетку сваке школске године поверава наставу на појединим наставним предметима, према студентима у свим видовима комуникације;
- 2.2.2. Усклађивање плана и распореда часова, на основу кога се изводи настава на предавањима и вежбама, са могућностима студената у циљу постизања оптималног коришћења временаведеног на настави. Такође, благовремено објављивање распореда, пре почетка извођења наставе, као и његово доследно спровођење, о чему се старају Служба за студентска питања и Наставно-научно веће, а што је предмет перманентне оценое од стране студената, путем анкета о квалитету наставног процеса;
- 2.2.3. Посвећеност анализи примера из индустрије, у оквиру извођења наставе на појединим предметима, нарочито имајући у виду чињеницу да се студенти Технолошког факултета школују за рад у погонима прехранбене, хемијске и фармацеутске индустрије. Све то чини знање студената применљивим у пракси, те омогућава да њихов будући рад буде креативан, самосталан и квалитетан;
- 2.2.4. Планирање рада на сваком поједином наставном предмету и обавештавање студената о активностима које ће се дешавати на сваком предмету, пре почетка наставног процеса. Ово посебно укључује информације о називу предмета, положају у укупном плану студија, броју ЕСПБ-бодова, циљевима, садржају и структури, плану и распореду одржавања предавања и вежби, начину оцењивања на предмету, основном и евентуално допунском уџбеничком материјалу као и о самим наставницима и сарадницима који изводе како теоријску тако и експерименталну наставу. За ове активности задужени су предметни наставници, Служба за студентска питања Факултета и Наставно-научно веће;
- 2.2.5. Праћење реализације плана спровођења наставе по појединим наставним предметима;
- 2.2.6. Примењивање евентуалних корективних мера у случају потребе, од стране Наставно-научног већа и декана Факултета.

2.3. Квалитет научноистраживачког и стручног рада

Технолошки факултет у Новом Саду, у настојању да сачува репутацију установе која је достигла висок ниво у научноистраживачком и стручном раду у области техничко-технолошких наука, перманентно подстиче и обезбеђује услове за научноистраживачки рад својих наставника и сарадника. Врхунска знања стечена у научном раду на бројним пројектима у оквиру Националног програма Биотехнологија и Агроиндустрија, на пројектима у оквиру Основних истраживања у области хемије, на Иновационим пројектима, на међународним (FP-7 и EURECA) пројектима и др., наставници и сарадници Факултета преносе студентима

подижући на тај начин квалитет образовног процеса и дипломе стечене на Технолошком факултету у Новом Саду.

Поступци којима се обезбеђује квалитет научноистраживачког и стручног рада те њихово укључивање у наставни процес на Факултету су следећи:

- 2.3.1. Инкорпорирање великог фонда знања, које наставници и сарадници Факултета стичу свакодневно радећи на бројним пројектима, у образовни процес, тј. излагање теоријских знања на предавањима, а практичних на експерименталним вежбама;
- 2.3.2. Конципирање научноистраживачких и иновационих пројеката и њихова пријава одговарајућим институцијама (Министарству за науку Србије, Покрајинском Секретаријату за науку и технолошки развој Војводине и сл.). Такође, квалитетан истраживачки рад у оквиру пројеката који су прихваћени за финансирање и израда квалитетних извештаја о резултатима рада;
- 2.3.3. Систематско праћење, оцењивање и подстицање научноистраживачке активности наставника и сарадника. Вођење евиденције од стране појединаца, Библиотеке Факултета и Наставно-научног већа о објављеним научним и стручним радовима наставног кадра у часописима националног и међународног значаја као и о учешћу наставника и сарадника на скуповима националног и међународног значаја, на којима су презентовани резултати истраживања у оквиру домаћих и међународних пројеката.
- 2.3.4. Оријентација научноистраживачког рада наставног кадра Факултета на област техничко-технолошких наука и тиме усклађивање активности у научном раду са стратешким циљевима и областима делатности за које је Факултет основан. На овај начин постиже се, у потребној мери, усклађивање садржаја и резултата истраживања са садржајима наставних предмета на постојећим студијским програмима;
- 2.3.5. Инкорпорирање великог фонда знања, стеченог у научноистраживачком раду, у програме појединих предмета у оквиру постојећих студијских програма;
- 2.3.6. Подстицање наставника и сарадника Факултета на бављење научноистраживачким радом и објављивање добијених резултата у одговарајућим часописима (посебно међународног нивоа) као и саопштавање на скуповима. Новчано награђивање наставника и сарадника млађих од 40 година који су најуспешнији у току једне календарске године у публикавању научних радова у часописима међународног значаја. Доделе диплома и других признања наставницима који су најуспешнији научници;
- 2.3.7. Обављање издавачке делатности у складу са материјалним могућностима Факултета и изворима прихода намењеним овој делатности. Посебно се наводи 37-годишње издавање часописа *Acta Periodica Technologica*, категорије водећег националног часописа, који се налази у Scopus бази података, као и два часописа националног значаја: 36-годишње издавање часописа *Уљарство* и 17-годишње издавање часописа *Прехрамбена индустрија - Млеко и млечни производи*.

2.4. Квалитет наставника и сарадника

Обезбеђење квалитетних наставника и сарадника (у педагошком, стручном и научном погледу) представља важан чинилац у испуњавању стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета у целини. Обезбеђење квалитетних наставника и сарадника постиже се пажљивим планирањем, селекцијом на основу јавних процедура, стварањем услова за њихову перманентну едукацију и развој, као и континуираном провером квалитета њиховог рада у установи од стране студената, колега и одговарајућих органа Факултета и Универзитета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет наставника и сарадника су следећи:

- 2.4.1. Придржавање процедура и критеријума за избор и унапређење наставника и сарадника прописаних Законом о високом образовању, Статутом Факултета и одговарајућим правилником Факултета. Такође, Технолошки факултет, као део Универзитета у Новом Саду, примењује критеријуме за изборе у звања у области техничко-технолошких наука утврђене од стране Сената Универзитета. Процедуре су јавне и доступне оцени академске и шире јавности, нарочито у поступку разматрања извешаја о кандидатима који се бирају у одговарајућа звања (достављањем извештаја одговарајућем Стручном већу Универзитета, путем Библиотеке Факултета, помоћу средстава јавног информисања, као и других видова информисања);
- 2.4.2. Вредновање научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника, приликом њихових избора у звања, на основу Закона и критеријума утврђених на Факултету и Универзитету, којима се прописује минималан број потребних референци, нарочито међународног нивоа. Врло је значајно систематско праћење, оцењивање и подстицање научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника од стране Наставно-научног већа Факултета и неговање духа сарадње али и такмичења. Појединци, Библиотека Факултета и Наставно-научно веће воде евиденцију о објављеним научним и стручним радовима наставног кадра у часописима националног и међународног значаја, о учешћу наставника и сарадника на скуповима националног и међународног значаја, о објављеним монографијама, уџбеницима, скриптама и другој литератури потребној за извођење наставе, о учешћу наставника и сарадника у раду на домаћим и међународним пројектима и др.. Коначно, стручне биографије и референце сваког наставника Факултета објављене су на сајту Покрајинског Секретаријата за науку и технолошки развој, Извршног већа Војводине, и Технолошког факултета а наведена је и цитираност наставника и сарадника Факултета;
- 2.4.3. Предлагање мера за побољшање квалитета као што су: похваљивање, унапређење и стимулисање наставника и сарадника који су посебно успешни у раду (нпр., новчано награђивање наставника и сарадника млађих од 40 година сразмерно броју радова публикованих у часописима међународног значаја сваке календарске године) као и омогућавање кориговања лошијих резултата мање успешних наставника и сарадника кроз разне видове сугестивних и стимулативних мера, а самим тим и унапређење комплетног процеса наставе;
- 2.4.4. Спровођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова (превасходно студената Факултета) који су дипломирали са високим просечним оценама, који су били ангажовани на одређеним пројектима, учествовали на различитим такмичењима, семинарима, академијама, курсевима, летњим школама и сл., који добро познају рад на рачунару и владају информационом технологијама, који владају светским језицима, који имају способност комуникације и трансфера стеченог знања и који су показали велику самосталност у досадашњем раду;
- 2.4.5. Перманентно усавршавање наставника и сарадника Факултета, путем краћих и дужих студијских боравака на одређеним факултетима и универзитетима, нарочито у иностранству, одласком углавном млађег наставничког и сарадничког кадра на специјализације у иностранство, путем учешћа на научним скуповима, семинарима, симпозијумима и другим видовима окупљања (у земљи и иностранству) ради размене искустава у научноистраживачком и стручном раду и подршка свим другим активностима које доприносе развоју колектива и појединаца;
- 2.4.6. Подстицање учешћа наставника и сарадника у раду на пројектима, како у улози носилаца тако и у улози сарадника, и узимање у обзир ових активности при вредновању укупног доприноса наставничког и сарадничког кадра при њиховим изборима у одговарајућа звања и њиховом унапређивању. Наставно-научно веће посебно вреднује повезаност рада наставника у процесу образовања са њиховим радом на пројектима, њиховом сарадњом са привредом и другим ванпривредним субјектима и њиховим угледом и утицајем на све сфере друштвеног живота у оквиру локалне заједнице;

- 2.4.7. Оцена способности наставника и сарадника за квалитетно извођење наставе, тј. оцена квалитета њиховог педагошког рада применом одговарајућих поступака евалуације од стране студената. Поступци су презентовани студентима и јавности пре почетка наставе. Вредновање педагошке компоненте у раду наставника и сарадника, изводи се периодично а обавезно при њиховом избору у звања. Вредновање подразумева оцену следећих елемената: компетентности и вештине у преношењу знања студентима, примене савремених метода и техника, квалитета комуникације са колегама наставницима, сарадницима, ненаставним особљем и студентима, објективности и коректности у испитивању и оцењивању и др.

2.5. Квалитет студената

Технолошки факултет у Новом Саду обезбеђује квалитет својих будућих студената тако што врши селекцију потенцијалних кандидата за упис на Факултет, на унапред прописан и јаван начин. Такође, квалитет студената уписаних на Факултет обезбеђује се објективним оцењивањем њиховог рада током похађања наставе и перманентним праћењем и анализом резултата оцењивања и пролазности студената. У случају уочавања проблема или одређених неправилности, Наставно-научно веће и декан Факултета, као носиоци спровођења политике квалитета, предузимају одговарајуће мере.

Поступци којима се обезбеђује квалитет студената су следећи:

- 2.5.1. Настојање Факултета да својим потенцијалним или већ уписаним студентима обезбеди све релевантне информације и податке везане за њихове студије, те да их презентује јавно, на адекватан начин, како би оне благовремено стигле до потенцијалних корисника.
- 2.5.2. Стриктно спровођење селекције студената приликом уписа на основу вредновања резултата који су постигнути у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, а у потпуности у складу са Правилником о упису студената на студијске програме Технолошког факултета, усвојеном од стране Наставно-научног већа;
- 2.5.3. Гарантовање апсолутне једнакости и равноправности, при упису на Факултет и током студија, свим кандидатима (без обзира на пол, расу, националну и верску припадност, национално и социјално порекло, имовинско стање, сексуално опредељење и др.) као и омогућавање студирања хендикепирним особама и студентима са специјалним потребама;
- 2.5.4. Благовремено упознавање студената са обавезом да редовно прате све облике наставе од стране предметних наставника, шефова Катедри и декана Факултета;
- 2.5.5. Дефинисање критеријума, правила и поступака, који се континуирано примењују при провери знања студената у оквиру предиспитних и испитних обавеза, а који су благовремено стављени на увид јавности, а нарочито студентској популацији, у виду правила о полагању испита на Технолошком факултету у Новом Саду. Такође, перманентна контрола наставника ради провере примене ових критеријума, правила и поступака од стране наставника;
- 2.5.6. Систематично анализирање и унапређивање критеријума, правила и поступака оцењивања нарочито ради прилагођавања специфичностима које су типичне за појединачне предмете. Нарочити значај посвећује се квалитету докторских студија, који се обезбеђује увођењем Статутарног услова о обавезном публикавању рада у часопису међународног значаја, на основу резултата истраживања на докторским студијама;
- 2.5.7. Гарантовање усклађености метода оцењивања студената и стечених знања са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студијских програма, чиме се будућим дипломираним студентима омогућавају како брже и лакше уклапање у производне процесе и друге облике рада тако и боља примена стечених знања. Применом стандардизова-

них анкета студената, дипломираних студената, наставника, сарадника и послодаваца оцењује се и прати усклађеност метода оцењивања студената и стечених знања са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студијских програма;

- 2.5.8. Обезбеђивање коректног и професионалног понашања наставника током оцењивања студената. Наиме, поред објективности у оцењивању, од наставника се захтева и етичан и коректан однос према студенту и поштовање једнакости и равноправности студената по свим основама;
- 2.5.9. Систематско праћење оцена студената по предметима и примењивање корективних мера у случају појаве неправилности током оцењивања (сувише ниске или високе оцене, неравномеран распоред оцена и сл.) у дужем временском периоду. Наставно-научно веће, Комисија и декан Факултета предлажу корективне мере и о њима обавештавају наставнике који су неправилно оцењивали знање студената ради исправке понашања. Понављање неправилног оцењивања повлачи и одређене казнене мере;
- 2.5.10. Систематско праћење и проверава пролазности студената по појединим наставним предметима, студијским програмима, семестрима и годинама студија, коришћењем релевантне документације (по појединим предметима, по студијским програмима и сл.) од стране Службе за студентска питања Факултета;
- 2.5.11. Обезбеђивање услова за формирање Студентског парламента, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Универзитета и Законом о студентском организовању. Захваљујући обезбеђивању потребних услова, на Технолошком факултету у Новом Саду формиран је Студентски парламент, који има свог представника у Комисији за интерну евалуацију и Наставно-научном већу Факултета, чиме је омогућено учешће студената у обезбеђењу квалитета наставног процеса.

2.6. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, монографија, библиотечких и информатичких ресурса на Технолошком факултету у Новом Саду постиже се доследном применом правилника о издавачкој делатности усвојеним од стране Савета Факултета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет штампаних публикација на Технолошком факултету су следећи:

- 2.6.1. Евидентирање и праћење расположивих уџбеника и друге литературе (неопходне за савладавање градива) од стране скриптарнице Факултета, ради увида у стање и број примерака. Правовремено сигнализирање недостатка појединих уџбеника ради предузимања мера за њихово поновно издавање.
- 2.6.2. Настојање да сваки предмет буде покривен одговарајућим уџбеницима, практикумима, збиркама задатака и другим потребним публикацијама које су наставници и сарадници Факултета написали у складу са усвојеним наставним планом и програмом, а о којима постоје унапред објављени подаци. У недостатку уџбеника издатих од стране Факултета, студентима се обезбеђује одговарајући материјал издат од стране других издавачких кућа, а написан од стране уважених наставника;
- 2.6.3. Усвајање правилника о издавачкој делатности који регулише проблематику издаваштва на Факултету, а у циљу систематског праћења, оцене квалитета уџбеника и других публикација са аспекта квалитета садржаја (савременост, научна тачност), структуре (примери, питања, резиме) те стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ). Правилником је предвиђен избор Издавачког савета и Уређивачког одбора. Издавачки савет предлаже план издавачке делатности, а Уређивачки одбор спроводи поступак издавања сваке поједине издавачке јединице. Издавачки савет, такође, подстиче на непрестано иновирање уџбеничког материјала, водећи рачуна о квалитету садржаја, структури, стилу и обиму публикација. Правилник је усвојен од стране Савета Факултета, а Изда-

вачки савет и Уређивачки одбор су именовани од стране Наставно-научног већа Факултета;

- 2.6.4. Обавезно достављање објављених уџбеника Библиотеци Факултета у броју који је сразмеран броју студената уписаних на студијски програм коме припада наставни предмет. Омогућавање студентима да користе студентску читаоницу, која је саставни део Библиотеке Факултета, у времену које одговара студентским потребама, током целе школске године, а нарочито током трајања испитних рокова;
- 2.6.5. Систематско праћење, оцењивање и унапређење структуре и обима библиотечког фонда од стране Издавачког савета и Наставно-научног већа Факултета;
- 2.6.6. Обезбеђивање студентима неопходних информатичких ресурса за рад у настави, тј. обезбеђивање потребног броја и квалитета рачунара и остале информатичке опреме као и приступа Интернету. Наиме, Технолошки факултет поседује две информатичке учионице, умрежене све рачунаре који се налазе у просторијама Факултета, као и излаз на Интернет преко универзитетског сервера великих могућности. Такође, поседује низ пакета одговарајућег софтвера за симулацију технолошких процеса (ASPEN), за статистичку, математичку и графичку обраду података и друге потребне програме;
- 2.6.7. Број запослених у Библиотеци и њеним пратећим деловима, као и њихова стручна квалификација и образовни статус, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање оваквих врста услуга. Такође, посебно обучена особа задужена је за рад у студентској читаоници;
- 2.6.8. Компетентност и мотивисаност особља за подршку Библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује. Посебно задужење односи се на оператера на систему-рачунарској мрежи, који одржава и унапређује електронске ресурсе Факултета;
- 2.6.9. Систематско упознавање студента са начином рада Библиотеке и рачунским центром, а посебно студентском читаоницом која им стоји на располагању тако да одговори на њихове потребе;
- 2.6.10. Обезбеђење адекватног смештаја библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито студентске читаонице. Наиме, просторије Библиотеке налазе се у делу једне од зграда у којима је смештен Технолошки факултет тако да су лако доступне свим корисницима (студентима, наставницима, сарадницима и осталим заинтересованим особама) те пружају адекватне услове за рад. Коришћење Библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је свим заинтересованим особама најмање 6 часова дневно. Ако се има у виду да је велики део библиотечког фонда у електронској форми, јасно је да приступ овом делу није временски ограничен. Коришћење студентске читаонице обезбеђено је 24 часа дневно.

2.7. Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке

Свесни значаја квалитетног управљања неком организацијом за њено успешно пословање, запослени на Технолошком факултету у Новом Саду посебну пажњу поклањају избору појединаца као и чланова органа управљања Факултетом који чине јединствену управљачку структуру. Такође, велики значај придаје се избору ненаставних радника од којих се очекује да буду квалитетна подршка наставницима и сарадницима, носиоцима посла у области образовања.

Поступци којима се обезбеђује квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке су:

- 2.7.1. Прецизно утврђивање права и обавеза појединих органа у ланцу одлучивања и управљања Факултетом Статутом Факултета, а у складу са одговарајућим Законом;

- 2.7.2. Оптимално организовање Факултета по појединим Катедрама као основним организационим јединицама (које окупљају наставно особље) као и појединим службама Факултета које пружају подршку раду наставног особља, које је такође утврђено општим актом-Статутом Факултета, у складу са одговарајућим Законом. Истим актом регулисан је делокруг рада појединих организационих јединица и њихова координација и контрола;
- 2.7.3. Праћење и обезбеђивање квалитета управљања Факултетом, као и предузимање мера за његово перманентно побољшавање, а у склопу укупне политике квалитета за коју је задужено Наставно-научно веће и његова Комисија за интерну евалуацију.
- 2.7.4. Праћење и обезбеђивање квалитета рада сваког појединца на његовом радном месту у управљачком систему или у пратећим службама Факултета, а нарочито праћење њиховог односа према студентима (у смислу коректности, етичности, мотивације, и сл.), а у склопу укупне политике квалитета за коју је задужено Наставно-научно веће и његова Комисија за интерну евалуацију.
- 2.7.5. Стриктно придржавање акта о систематизацији радних места при заснивању радног односа и унапређивању ненаставног особља, на начин доступан јавности и самим кандидатима;
- 2.7.6. Подвргавање контроли и оцени рада ненаставног особља од стране наставника и сарадника, њихових колегиница и колега из групе ненаставног особља, али и студентата и јавног мњења;
- 2.7.7. Обезбеђивање оптималног броја запослених у ненаставној делатности, а у складу са стандардима које је предвидела Комисија за акредитацију;
- 2.7.8. Обезбеђивање перманентног образовања и професионалног усавршавања управљачког и ненаставног особља (нпр. омогућавање праћења прописа и њихове примене шефу рачуноводства Факултета, усавршавање запослених у Библиотеци Факултета, усавршавање оператера на мрежи и информационом систему на Факултету и сл.).

2.8. Квалитет простора и опреме

Имајући у виду да Технолошки факултет образује будуће стручњаке у области техничко-технолошких наука, јасно је да добра опремљеност представља неопходан услов за извођење квалитетног наставног процеса нарочито у делу практичне наставе, експерименталних лабораторијских вежби и вежби уз употребу рачунара. Значајан део практичне наставе изводи се на тзв. погонским вежбама које се организују у производним погонима и лабораторијама предузећа са којима Факултет има уговоре о међусобној сарадњи. Коначно, добра опремљеност неопходна је и за квалитетан научноистраживачки рад, који чини јединство са образовним радом и професионалним-стручним радом наставника и сарадника.

Поступци којима се обезбеђује квалитет простора и опреме су:

- 2.8.1. Поседовање адекватних просторних капацитета: амфитеатра, учионица, наставничких и сарадничких кабинета, Библиотеке, студентске читаонице, вежбаоница и лабораторија, опитне хале, информатичких кабинета, простора за ваннаставне активности студената као и за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности. Факултет је смештен у три зграде укупне радне површине која у потпуности одговара стандардима прописаним од стране Комисије за акредитацију;
- 2.8.2. Поседовање адекватне и савремене техничке, лабораторијске и друге опреме која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија. Поједини елементи спадају у капиталну опрему велике вредности, која се користи и у научно-истраживачком раду, док други део чини опрема средње или мање вредности (као што су ваге, рН-метри, вискозиметри, различити други инструменти и сл.). Коначно, лабораторијско посуђе, а нарочито хемикалије, неопходан су потрошни материјал за који Фа-

култет одваја значајна средства у намери да обезбеди индивидуални рад студената у што већој могућој мери;

- 2.8.3. Усклађивање просторних капацитета, а нарочито расположиве опреме, са потребама наставног процеса и бројем студената у мери у којој то материјална средства дозвољавају;
- 2.8.4. Неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику као и информационим технологијама, свим запосленима а нарочито студентима Факултета. Омогућавање коришћења Интернета за прикупљање бројних података научног и стручног карактера, за прибављање литературе, за публикување радова (нарочито у међународним часописима), за комуникацију са колегама са других факултета и универзитета у земљи и иностранству, за пријављивање пројеката и учешћа на саветовањима те за коришћење у научно-образовне и васпитне сврхе;
- 2.8.5. Поседовање неколико просторија опремљених савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима. Омогућавање израде семинарских, домаћих и завршних радова на свим нивоима студија, у посебним просторијама Факултета уз могућност коришћења инсталисаног софтвера, рачунарске мреже, скенирања и преношења на електронске медијуме (CD и DVD). На посебном месту на Факултету омогућено је коришћење услуга фотокопирања;

2.9. Квалитет финансирања

Пресудни утицај на финансијску стабилност Технолошког факултета у Новом Саду има чињеница да Факултет има обезбеђене стабилне изворе прихода. Такође, Факултет (преко Савета, продекана за финансије, декана и одговарајућих служби) планира и усклађује своје приходе и расходе, чинећи то транспарентно и уз подршку колегијума и ширег колектива и трудећи се да послује домаћински.

Поступци којима се обезбеђује квалитет финансирања су:

- 2.9.1. Поседовање дугорочно обезбеђених финансијских средстава неопходних за реализацију наставног процеса од стране државе-оснивача, путем неколико њених министарстава;
- 2.9.2. Ослањање на неколико најзначајнијих извора финансирања, као што су: средства оснивача (путем Министарства просвете), средства прибављена донацијама (углавном од индустрије), средства прибављена за реализацију научноистраживачких пројеката (путем Министарства за науку, Покрајинског Секретаријата за науку и технолошки развој, Војводине и ређе међународних фондова и институција), средства зарађена из директне сарадње са привредом (консалтинг услуге, услужне анализе у оквиру акредитованих лабораторија и сл.), средства прибављена организацијом скупова, средства од студентских уплата (приликом уписа, овере семестра, пријављивања испита и сл.), као и друга средства наменски уплаћена и трошена;
- 2.9.3. Висок степен самосталности (у планирању, распоређивању и трошењу обезбеђених средстава) који Факултету пружа могућност да послује ликвидно и стабилно у дужем временском периоду у зависности од своје умешности и домаћинског пословања;
- 2.9.4. Перманентно упознавање колектива са финансијском ситуацијом Факултета, тј. обезбеђење јавности и транспарентности како у стицању тако и у трошењу средстава. У складу са законом, подношење извештаја о пословању и годишњег финансијског обрачуна Савету Факултета.

3. УЛОГА СТУДЕНАТА У ОБЕЗБЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА

3.1. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Технолошки факултет у Новом Саду обезбеђује својим студентима значајно учешће у контроли и побољшавању квалитета наставног процеса и других активности које су у непосредној вези са животом и радом студената. Технолошки факултет пружа велику подршку Студентском парламенту, а одређен број студентских представника учествује у раду Наставно-научног већа и Савета Факултета као и у Комисији за интерну евалуацију. Што се тиче анкетања, као једне од метода за прибављање мишљења студената, оно је у великој мери и организовано и подстакнуто од стране самих студената, што говори о великом степену њихове иницијативе и значајном месту у одлучивању.

Поступци којима се обезбеђује утицај студената на самовредновање и проверу квалитета су:

- 3.1.1. Укључивање студената у рад Комисије за интерну евалуацију;
- 3.1.2. Укључивање студената у доношење стратегије, одговарајућих докумената и поступака за обезбеђење квалитета на Факултету, кроз рад у Комисији за интерну евалуацију и на друге начине (нпр., преко представника у Наставно-научном већу Факултета). Студенти дају мишљење о резултатима до којих се дошло при самовредновању Факултета истовремено и равноправно са својим наставницима. Нарочито се велики значај придаје активном учешћу студената у анализи квалитета рада Факултета у оним областима које су од посебне важности за рад студената и о којима студенти имају потребне информације и сазнања;
- 3.1.3. Спровођење анкетања студената као обавезног метода у поступку самовредновања Факултета. Одговарањем на питања у анкети, студенти имају могућност да изнесу своје ставове и мишљења, анонимно, објективно и из угла студентске популације што има посебну вредност у формирању коначног мишљења о квалитету рада на Технолошком факултету;
- 3.1.4. Укључивање студената у процесе перманентног осмишљавања и реализације студијских програма. Посебно је значајно њихово укључивање у евалуацију и оцењивање студијских програма.

4. ДИНАМИКА ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА

4.1. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Технолошки факултет у Новом Саду обезбеђује спровођење утврђених стандарда и процедура квалитета као и обављање свих задатака које имају учесници у систему обезбеђења квалитета рада ове установе. Пре свега, Факултет организује и пружа подршку и обезбеђује инфраструктуру за прикупљање података о свим сферама своје делатности, на систематичан начин. Такође, прикупљене податке обрађује и анализира, те на бази њих доноси одлуке о побољшању и унапређењу свог рада.

Поступци којима се обезбеђује систематско праћење и периодична провера квалитета су:

- 4.1.1. Обезбеђење спровођења утврђених стандарда и поступака за контролу квалитета као и обављања свих задатака које имају учесници у систему обезбеђења квалитета рада на Факултету, пре свега Наставно-научно веће, Комисија за интерну евалуацију али и

Студентски парламент, наставници и сарадници и остали посредни или непосредни учесници у свим областима рада на Факултету;

- 4.1.2. Обезбеђење материјалних и људских ресурса за редовно и систематично прибављање података;
- 4.1.3. Обезбеђење редовног прикупљања повратних информација од послодаваца, представника тржишта рада, својих бивших студената и других релевантних организација о компетенцијама, угледу и квалитету знања дипломираних студената Факултета. Састављање извештаја, на основу прикупљених података, и њихова анализа, по правилу сваке 2-3 године;
- 4.1.4. Обезбеђење података потребних за упоређивање квалитета наставног процеса и научно-истраживачког рада на Технолошком факултету са истим делатностима на светски признатим факултетима и универзитетима. Овај поступак је део политике обезбеђења квалитета и спроводи се под окриљем Наставно-научног већа, а на основу искустава појединаца (наставника и сарадника Факултета који су боравили на универзитетима у иностранству), информација добијених у сталним контактима са бившим наставницима и сарадницима који су тренутно запослени на универзитетима у свету, као и на основу других информација о настави и научном раду на признатим међународним институцијама;
- 4.1.5. Обезбеђење периодичног самовредновања, чији је један од значајних извора информација метода самовредновања применом анкетирања студената. Састављање извештаја, на основу прикупљених података, и њихова анализа, по правилу сваке 2-3 године;
- 4.1.6. Јавно приказивање резултата самовредновања у оквиру Катедре, на седницама Изборног већа, чији су чланови сви наставници, на седницама Наставно-научног већа пред изабраним делегатима Катедре и представницима студената, на скуповима студената организованим од стране Студентског парламента и др.

Председник Савета Факултета

Eva Lončar

Проф. др. Ева Лончар

Декан Технолошког факултета

Zoltan Zavarog

Проф. др Золтан Заварго

На основу члана 25. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023), члана 65. став 1. тачка 13. и члана 150. Статута Технолошког факултета Нови Сад (020-1104/1 од 08.07.2022. године), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма („Сл. гласник РС“, број 13/2019), а на предлог Комисије за вредновање и обезбеђивање квалитета, Наставно-научно веће Факултета на седници одржаној дана 19.01.2024. године доноси:

ПРАВИЛНИК О СТАНДАРДИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА НА ТЕХНОЛОШКОМ ФАКУЛТЕТУ НОВИ САД

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се стандарди за самовредновање и обезбеђивање квалитета рада Технолошког факултета Нови Сад Универзитета у Новом Саду, (у даљем тексту: Факултет) и студијских програма.

Стратегија обезбеђења квалитета

Члан 2.

У намери да задржи висок ниво квалитета постигнут у свим областима делатности, а посебно у области наставе као једној од најзначајнијих, те да га перманентно побољшава, Факултет је опредељен да и надаље, непрекидно и систематски ради на обезбеђењу и унапређењу квалитета свога рада.

Ради тога Факултет је предузео следеће кораке:

- одлучио да систематски прати, оцењује, анализира и побољшава све своје активности, а нарочито да унапређује квалитет својих студијских програма, да примењује мере које гарантују обезбеђивање квалитета, да именује носиоце ових активности, чија су права и обавезе у поступку обезбеђивања квалитета јасно утврђена. Такође, Факултет је утврдио области обезбеђења квалитета, тако да питање квалитета доведе до нивоа неговања културе квалитета, те је све своје делатности повезао на хармоничан, логичан и квалитетан начин;
- усвојио Стратегију обезбеђења квалитета од стране Савета Факултета, на предлог декана Факултета;
- објавио Стратегију обезбеђења квалитета и обавестио колектив и ширу јавност о опредељењу за спровођење политике квалитета;
- определио се за стално проверавање Стратегије обезбеђења квалитета, након стицања искустава у примени, те њено периодично унапређивање и побољшавање.

Начини и поступци за обезбеђења квалитета

Члан 3.

Начини и поступци за самовредновање и обезбеђивање квалитета свих делатности којима се бави Факултет представљају скуп упутстава свим субјектима обезбеђења квалитета на Факултету (наставницима и сарадницима, Савету Факултета, Наставно-научном већу, Комисији за вредновање и обезбеђивање квалитета, Студентском парламенту, те ненаставном особљу) за професионално и објективно спровођење стандарда и критеријума обезбеђења квалитета, по појединим областима.

Ради формирања скупа стандарда и правила која ће перманентно примењивати, Факултет је:

- утврдио минималан ниво квалитета рада;
- утврдио поступке обезбеђења квалитета рада, у свакој области свог деловања, као и кораке који морају бити предузети од стране појединих субјеката у систему обезбеђења квалитета;
- усвојио Правилник о самовредновању Технолошког факултета Нови Сад од стране Наставно-научног већа Факултета, на предлог Комисије за вредновање и обезбеђење квалитета;
- обавестио наставнике, студенте и академску јавност о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета;
- прихватио обавезу перманентног преиспитивања и унапређивања стандарда и поступака обезбеђења квалитета.

Систем обезбеђења квалитета

Члан 4.

Ради перманентног праћења и побољшавања квалитета свих својих делатности, Факултет је формирао организациону структуру која омогућава обезбеђење квалитета.

Факултет је:

- својим Статутом и другим актима утврдио послове и задатке наставника и сарадника, студената, Савета Факултета и Наставно-научног већа, Комисије за вредновање и обезбеђење квалитета, катедри и Студентског парламента у доношењу и примени стратегије, начина и поступака за обезбеђење квалитета;
- посебно место у спровођењу стратегије, начина, и неговању културе квалитета обезбедио својим студентима;
- формирао Комисију за вредновање и обезбеђење квалитета из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

Квалитет студијских програма

Члан 5.

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, исходе и квалификације свршених студената, могућност за запошљавање и даље школовање, савременост и међународна усклађеност студијских програма, услове уписа, оцењивања и напредовања студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање повратних информација о квалитету програма од релевантних организација из окружења Факултета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет студијских програма су следећи:

- перманентна провера циљева појединих студијских програма и њихова усклађеност са циљевима Факултета, њихове атрактивности, сврсисходности и усклађености са потенцијалима Факултета од стране катедри и Наставно-научног већа. Провера структуре и садржаја сваког студијског програма у циљу контроле испуњености стандарда који прописују уделе академско-опште образовних, теоријско-методолошких и научно-стручних група предмета у укупној структури програма. Вредновање обима сваког појединачног предмета одређеног студијског програма адекватним бројем ЕСПБ и исказивање укупног оптерећења студента одређеног студијског програма збиром ЕСПБ, у складу са законом. Перманентна провера стручности дипломираних студената ради стицања слике о могућности њиховог запошљавања у привреди или наставка даљег школовања. Ово питање је у надлежности појединих катедри, продекана за наставу и Наставно-научног већа;
- примена прописаних процедура за одобравање, праћење и контролу студијских програма (од стране катедри и Наставно-научног већа и Савета послодаваца);
- редовно прибављање повратних информација од релевантних представника привредних и ванпривредних организација које запошљавају дипломиране студенте Факултета, свих нивоа студија, информација Националне службе за запошљавање као и анализа информација прибављених од самих запослених, бивших студената Факултета;
- давање права студентима да учествују у оцењивању и обезбеђивању квалитета студијских програма путем периодичног анкетирања, при чему резултати анкетирања имају значајну улогу у провери квалитета студијских програма и самовредновању, под окриљем Студентског парламента;
- непрекидно осавремењавање садржаја курикулума студијских програма, а нарочито њихово упоређивање са курикулумима на сродним факултетима и универзитетима у Европи и свету;
- конципирање курикулума студијских програма на начин који подстиче студенте на креативно мишљење и на аналитички приступ у истраживањима као и на ефикасну примену стечених знања у практичне сврхе;
- обавештавање јавности, на различите прикладне начине, а нарочито путем сајта Факултета, о условима и поступцима неопходним за стицање одређеног академског звања и добијање дипломе за завршене студије на Факултету, на свим нивоима образовања, почев од основних академских до докторских студија.

Квалитет наставног процеса

Члан 6.

Факултет обезбеђује квалитет свог наставног процеса захваљујући чињеници да запошљава образован кадар високих стручних квалитета, да је пажљиво конципирао студијске програме у области техничко-технолошких наука за коју је компетентан, да је током шездесетогодишњег постојања достигао солидан степен опремљености те да поседује и друге потребне услове за квалитетно извођење наставе.

Поступци којима се обезбеђује квалитет наставног процеса су следећи:

- одговорно, етично и високо професионално понашање наставника и сарадника Факултета, којима Наставно-научно веће на почетку сваке школске године поверава наставу на појединим наставним предметима, према студентима у свим видовима комуникације;
- усклађивање плана и распореда часова, на основу кога се изводи настава на предавањима и вежбама, са могућностима студената у циљу постизања оптималног коришћења временаведеног на настави. Такође, благовремено објављивање распореда, пре почетка извођења наставе, као и његово доследно спровођење, о чему се старају Студентска служба и продекан за

наставу, а што је предмет перманентне оцене од стране студената, путем анкета о квалитету наставног процеса;

- посвећеност анализи примера из индустрије, у оквиру извођења наставе на појединим предметима, нарочито имајући у виду чињеницу да се студенти Факултета школују за рад у погонима прехрамбене, хемијске и фармацеутске индустрије. Све то чини знање студената применљивим у пракси, те омогућава да њихов будући рад буде креативан, самосталан и квалитетан;
- планирање рада на сваком поједином наставном предмету и обавештавање студената о активностима које ће се дешавати на сваком предмету, пре почетка наставног процеса. Ово посебно укључује информације о називу предмета, положају у укупном плану студија, броју ЕСПБ-бодова, циљевима, садржају и структури, плану и распореду одржавања предавања и вежби, начину оцењивања на предмету, основном и евентуално допунском уџбеничком материјалу као и о самим наставницима и сарадницима који изводе како теоријску тако и експерименталну наставу. За ове активности задужени су предметни наставници, Студентска служба и Наставно-научно веће;
- праћење реализације плана спровођења наставе по појединим наставним предметима;
- примењивање евентуалних корективних мера за унапређење квалитета наставе у случају потребе, од стране Наставно-научног већа и декана Факултета.

Квалитет научноистраживачког и стручног рада

Члан 7.

Факултет, у настојању да сачува репутацију установе која је достигла висок ниво у научноистраживачком и стручном раду у области техничко-технолошких, биотехничких наука, технолошког инжењерства, хемијског инжењерства и материјала, биотехнологије и прехрамбеног инжењерства, перманентно подстиче и обезбеђује услове за научноистраживачки рад својих наставника и сарадника. Врхунска знања стечена у научном раду на бројним пројектима, наставници и сарадници Факултета преносе студентима подижући на тај начин квалитет образовног процеса и дипломе стечене на Факултету.

Поступци којима се обезбеђује квалитет научноистраживачког и стручног рада те њихово укључивање у наставни процес на Факултету су следећи:

- инкорпорирање великог фонда знања, које наставници и сарадници Факултета стичу свакодневно радећи на бројним пројектима, у образовни процес, тј. излагање теоријских знања на предавањима, а практичних на експерименталним вежбама;
- Факултет перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте;
- систематско праћење, оцењивање и подстицање научноистраживачке активности наставника и сарадника. Вођење евиденције од стране појединаца, Библиотеке Факултета и Наставно-научног већа о објављеним научним и стручним радовима наставног кадра у часописима националног и међународног значаја као и о учешћу наставника и сарадника на скуповима националног и међународног значаја, на којима су презентовани резултати истраживања у оквиру домаћих и међународних пројеката;
- оријентација научноистраживачког рада је усклађена са стратешким циљевима и областима делатности за које је Факултет основан. На овај начин постиже се, у потребној мери, усклађивање садржаја и резултата истраживања са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања;
- знања до којих Факултет долази спровођењем одређених научних, истраживачких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес;

- подстицање наставника и сарадника Факултета на бављење научноистраживачким радом и објављивање добијених резултата у одговарајућим часописима (посебно међународног нивоа) као и саопштавање на скуповима;
- обављање издавачке делатности у складу са материјалним могућностима.

Квалитет наставника и сарадника

Члан 8.

Обезбеђење квалитетних наставника и сарадника (у педагошком, стручном и научном погледу) представља важан чинилац у испуњавању стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета у целини. Обезбеђење квалитетних наставника и сарадника постиже се пажљивим планирањем, селекцијом на основу јавних процедура, стварањем услова за њихову перманентну едукацију и развој, као и континуираном провером квалитета њиховог рада у настави од стране студената, колега и одговарајућих органа Факултета и Универзитета.

Поступци којима се обезбеђује квалитет наставника и сарадника су следећи:

- утврђивање и придржавање процедура и критеријума за избор и унапређење наставника и сарадника прописаних Законом о високом образовању, Статутом Факултета и одговарајућим правилником Факултета. Такође, Факултет, као део Универзитета у Новом Саду, примењује критеријуме за изборе у звања у области техничко-технолошких, природно-математичких и филолошких наука утврђене од стране Сената Универзитета. Процедуре су јавне и доступне оцени академске и шире јавности, нарочито у поступку разматрања извешаја о кандидатима који се бирају у одговарајућа звања;
- вредновање научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника, приликом њихових избора у звања, на основу закона и критеријума утврђених на Факултету и Универзитету, којима се прописује минималан број потребних референци, нарочито међународног нивоа. Систематски се прати, оцењује и подстиче научноистраживачка и педагошка активност наставника и сарадника од стране Наставно-научног и Изборног већа Факултета и неговање духа сарадње али и такмичења. Појединци и Библиотека Факултета воде евиденцију о објављеним научним и стручним радовима наставног кадра у часописима националног и међународног значаја, о учешћу наставника и сарадника на скуповима националног и међународног значаја, о објављеним монографијама, уџбеницима, скриптама и другој литератури потребној за извођење наставе, о учешћу наставника и сарадника у раду на домаћим и међународним пројектима и др. Стручне биографије и референце сваког наставника Факултета објављене су на сајту Факултета;
- Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну и педагошку активност наставника и сарадника;
- спровођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова (превасходно студената Факултета) који су дипломирали са високим просечним оценама, који су били ангажовани на одређеним пројектима, учествовали на различитим такмичењима, семинарима, курсевима, летњим школама и сл., који добро познају рад на рачунару и владају информационим технологијама, који владају светским језицима, који имају способност комуникације и трансфера стеченог знања и који су показали велику самосталност у досадашњем раду, у циљу њиховог даљег напретка;
- перманентно усавршавање наставника и сарадника Факултета, путем краћих и дужих студијских боравака на одређеним факултетима, универзитетима или институтима, нарочито у иностранству, одласком наставничког и сарадничког кадра на специјализације у иностранство, учешће на научним скуповима, семинарима, симпозијумима и другим видовима окупљања (у земљи и иностранству) ради размене искустава у научноистраживачком и стручном раду и подршка свим другим активностима које доприносе развоју колектива и појединаца;

- подстицање учешћа наставника и сарадника у раду на пројектима, како у улози руководиоца тако и у улози сарадника, и узимање у обзир ових активности при вредновању укупног доприноса наставничког и сарадничког кадра при њиховим изборима у одговарајућа звања и њиховом унапређивању. Наставно-научно веће посебно вреднује повезаност рада наставника у процесу образовања са њиховим радом на пројектима, њиховом сарадњом са привредом и ванпривредним субјектима и њиховим угледом и утицајем на све сфере друштвеног живота у оквиру локалне заједнице;
- оцена способности наставника и сарадника за квалитетно извођење наставе, тј. оцена квалитета њиховог педагошког рада применом одговарајућих поступака евалуације од стране студената. Вредновање педагошке компоненте у раду наставника и сарадника, изводи се периодично а обавезно при њиховом избору у звања. Вредновање подразумева оцену следећих елемената: компетентности и вештине у преношењу знања студентима, примене савремених метода и техника наставе, квалитета комуникације са студентима, објективности и коректности у испитивању и оцењивању и др.

Квалитет студената

Члан 9.

Факултет обезбеђује квалитет својих будућих студената тако што врши селекцију потенцијалних кандидата за упис на Факултет, на унапред прописан и јаван начин. Такође, квалитет студената уписаних на Факултет обезбеђује се објективним оцењивањем њиховог рада током похађања наставе и перманентним праћењем и анализом резултата оцењивања и пролазности студената. У случају уочавања проблема или одређених неправилности, Наставно-научно веће и декан Факултета, као носиоци спровођења политике квалитета, предузимају одговарајуће мере.

Поступци којима се обезбеђује квалитет студената су следећи:

- настојање Факултета да својим потенцијалним или већ уписаним студентима обезбеди све релевантне информације и податке везане за њихове студије, те да их презентује јавно, на адекватан начин, како би оне благовремено стигле до потенцијалних корисника;
- стриктно спровођење селекције студената приликом уписа на основу вредновања резултата који су постигнути у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, а у потпуности у складу са Правилником о упису студената на студијске програме Факултета, усвојеном од стране Наставно-научног већа;
- гарантовање апсолутне једнакости и равноправности, при упису на Факултет и током студија, свим кандидатима (без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално и социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) као и омогућавање студирања студентима са специјалним потребама;
- благовремено упознавање студената са обавезом да редовно прате све облике наставе од стране предметних наставника и декана Факултета;
- дефинисање критеријума, правила и поступака, који се континуирано примењују при провери знања студената у оквиру предиспитних и испитних обавеза, а који су благовремено стављени на увид јавности, а нарочито студентској популацији, у виду Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту. Такође, перманентна контрола наставника ради провере примене ових критеријума, правила и поступака од стране наставника;
- Факултет систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање;

- методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма;
- обезбеђивање коректног и професионалног понашања наставника током оцењивања студената. Наиме, поред објективности у оцењивању, од наставника се захтева и етичан и коректан однос према студенту и поштовање једнакости и равноправности студената по свим основама;
- праћење оцена студената по предметима и примењивање корективних мера у случају појаве неправилности током оцењивања (сувише ниске или високе оцене, неравномеран распоред оцена и сл.) у дужем временском периоду. Наставно-научно веће, Комисија за вредновање и обезбеђење квалитета и декан Факултета предлажу корективне мере и о њима обавештавају наставнике који су неправилно оцењивали знање студената ради исправке понашања. Понављање неправилног оцењивања повлачи и одређене казнене мере;
- праћење и проверава пролазности студената по појединим наставним предметима, студијским програмима, семестрима и годинама студија, коришћењем релевантне документације (по појединим предметима, по студијским програмима и сл.) од стране Студентске службе;
- обезбеђивање услова за формирање Студентског парламента, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Универзитета и Законом о студентском организовању. Захваљујући обезбеђивању потребних услова, на Факултету је формиран Студентски парламент, који има своје представнике у Комисији за вредновање и обезбеђивање квалитета и Наставно-научном већу Факултета, чиме је омогућено учешће студената у обезбеђењу квалитета наставног процеса.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Члан 10.

Поступци којима се обезбеђује квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету су следећи:

- евидентирање и праћење расположивих уџбеника и друге литературе (неопходне за савладавање градива) од стране Скриптарнице Факултета, ради увида у стање и број примерака. Правовремено сигнализирање недостатка појединих уџбеника ради предузимања мера за њихово поновно издавање;
- настојање да сваки предмет буде покривен одговарајућим уџбеницима, практикумима, збиркама задатака и другим потребним публикацијама које су наставници и сарадници Факултета написали у складу са усвојеним наставним планом и програмом. У недостатку уџбеника издатих од стране Факултета, студентима се обезбеђује одговарајући материјал издат од стране других издавачких кућа;
- усвајање Правилника о издавачкој делатности који регулише проблематику издаваштва на Факултету, а у циљу систематског праћења, оцене квалитета уџбеника и других публикација са аспекта квалитета садржаја (савременост, научна тачност), структуре (примери, питања, резиме) те стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим;
- Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и студентску читаоницу, која је саставни део Библиотеке Факултета, у времену које одговара студентским потребама, током целе школске године, а нарочито током трајања испитних рокова;
- систематско праћење, оцењивање и унапређење структуре и обима библиотечког фонда од стране Наставно-научног већа Факултета и Комисије за вредновање и обезбеђење квалитета;
- обезбеђивање студентима неопходних информатичких ресурса за рад у настави, тј. обезбеђивање потребног броја и квалитета рачунара и остале информатичке опреме као и

приступа интернету;

- број запослених у Библиотеци и њеним пратећим деловима, као и њихова стручна квалификација и образовни статус, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање оваквих врста услуга;
- компетентност и мотивисаност особља за подршку у Библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује;
- систематско упознавање студента са начином рада Библиотеке и рачунским центром, а посебно студентском читаоницом која им стоји на располагању тако да одговори на њихове потребе;
- обезбеђење адекватног смештаја библиотечног фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито Студентске читаонице. Наиме, просторије Библиотеке налазе се у делу једне од зграда у којима је смештен Факултет тако да су лако доступне свим корисницима (студентима, наставницима, сарадницима и осталим заинтересованим особама), те пружају адекватне услове за рад. Коришћење Библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је свим заинтересованим особама током радног времена Библиотеке. Ако се има у виду да је велики део библиотечног фонда у електронској форми, јасно је да приступ овом делу није временски ограничен;
- обезбеђивањем финансијских средстава за иновирање рачунарских ресурса.

Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке

Члан 11.

Свесни значаја квалитетног управљања неком организацијом за њено успешно пословање, запослени на Факултету посебну пажњу поклањају избору појединаца као и чланова органа управљања Факултетом који чине јединствену управљачку структуру. Такође, велики значај придаје се избору истраживача и ненаставних радника од којих се очекује да буду квалитетна подршка наставницима и сарадницима, носиоцима посла у области образовања.

Поступци којима се обезбеђује квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке су:

- органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности на Факултету су утврђени Статутом Факултета у складу са законом;
- оптимално организовање Факултета по појединим организационим јединицама као и стручним службама Факултета које пружају подршку раду наставног особља и истраживача, које је такође утврђено Статутом Факултета, у складу са одговарајућим законом. Истим актом регулисан је делокруг рада појединих организационих јединица и њихова координација и контрола;
- праћење и обезбеђивање квалитета управљања Факултетом, као и предузимање мера за његово перманентно побољшавање;
- праћење и обезбеђивање квалитета рада сваког појединца на његовом радном месту у управљачком систему или у пратећим службама Факултета, а нарочито праћење њиховог односа према студентима (у смислу коректности, етичности, мотивације, и сл.);
- услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности;
- рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката;
- обезбеђивање оптималног броја запослених у ненаставној делатности, а у складу са стандардима за акредитацију;
- обезбеђивање перманентног образовања и професионалног усавршавања управљачког и ненаставног особља.

Квалитет простора и опреме

Члан 12.

Имајући у виду да Факултет образује будуће стручњаке у области техничко-технолошких наука, јасно је да добра опремљеност представља неопходан услов за извођење квалитетног наставног процеса нарочито у делу практичне наставе, експерименталних лабораторијских вежби и вежби уз употребу рачунара. Добра опремљеност неопходна је и за квалитетан научноистраживачки рад, који чини јединство са образовним радом и професионално-стручним радом наставника и сарадника.

Поступци којима се обезбеђује квалитет простора и опреме су:

- поседовање адекватних просторних капацитета: амфитеатра, учионица, наставничких и сарадничких кабинета, Библиотеке, Студентске читаонице, вежбаоница и лабораторија, Опитне хале, информатичких кабинета за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности. Факултет је смештен у три зграде укупне радне површине која у потпуности одговара стандардима за акредитацију;
- поседовање адекватне и савремене техничке, лабораторијске и друге опреме која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Поједини елементи спадају у капиталну опрему велике вредности, док други део чини опрема средње или мање вредности (као што су ваге, рН-метри, вискозиметри, различити други инструменти и сл.). Лабораторијско посуђе, а нарочито хемикалије, неопходан су потрошни материјал за који Факултет одваја значајна средства у намери да обезбеди индивидуални рад студената у што већој могућој мери;
- усклађивање просторних капацитета, а нарочито расположиве опреме, са потребама наставног процеса и бројем студената у мери у којој то материјална средства дозвољавају, у складу са потребама студијских програма које реализује Факултет и одговарајућим степеном хигијенско-техничке безбедности, у складу са законом;
- неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику као и информационом технологијама, свим запосленима а нарочито студентима Факултета. Омогућавање коришћења интернета за прикупљање бројних података научног и стручног карактера, за прибављање литературе, за публикавање радова, за комуникацију са колегама са других факултета и универзитета у земљи и иностранству, за пријављивање пројеката и учешћа на саветовањима те за коришћење у научно-образовне и васпитне сврхе;
- поседовање неколико просторија опремљених савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима. Омогућавање израде семинарских, домаћих и завршних радова на свим нивоима студија, у посебним просторијама Факултета уз могућност коришћења инсталисаног софтвера, рачунарске мреже и преношења на електронске медијуме. На посебном месту на Факултету омогућено је коришћење услуга фотокопирања.

Финансирање

Члан 13.

Пресудни утицај на финансијску стабилност Факултета има чињеница да Факултет има обезбеђене стабилне изворе прихода. Такође, Факултет (преко Савета Факултета, одбора за финансије, продекана за финансије, декана и одговарајућих служби) планира и усклађује своје приходе и расходе, чинећи то транспарентно и уз подршку колегијума и ширег колектива и трудећи се да послује домаћински.

Поступци којима се обезбеђује квалитет финансирања су:

- Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности;

- извори финансирања Факултета утврђени су у складу са законом;
- Факултет анализира и планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду;
- перманентно упознавање колектива са финансијском ситуацијом Факултета, тј. обезбеђење јавности и транспарентности како у стицању тако и у трошењу средстава. У складу са законом, подношење извештаја о пословању и годишњег финансијског обрачуна Савету Факултета.

Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Члан 14.

Факултет обезбеђује својим студентима значајно учешће у контроли и побољшавању квалитета наставног процеса и других активности које су у непосредној вези са животом и радом студената. Такође, пружа велику подршку Студентском парламенту, а одређен број студентских представника учествује у раду Наставно-научног већа и Савета Факултета, као и у Комисији за вредновање и обезбеђивање квалитета. Што се тиче анкетања, као једне од метода за прибављање мишљења студената, оно је у великој мери и организовано и подстакнуто од стране самих студената, што говори о великом степену њихове иницијативе и значајном месту у одлучивању.

Поступци којима се обезбеђује утицај студената на самовредновање и проверу квалитета су:

- укључивање студената у рад органа и комисија Факултета;
- омогућавање студентима да дају мишљење при доношењу стратегије, одговарајућих докумената и поступака за обезбеђење квалитета на Факултету, кроз рад у Комисији за вредновање и обезбеђивање квалитета и на друге начине (нпр., преко представника у Наставно-научном већу Факултета). Студенти дају мишљење о резултатима до којих се дошло при самовредновању Факултета истовремено и равноправно са својим наставницима. Нарочито се велики значај придаје активном учешћу студената у анализи квалитета рада Факултета у оним областима које су од посебне важности за рад студената и о којима студенти имају потребне информације и сазнања;
- спровођење анкетања студената као обавезног метода у поступку самовредновања Факултета и одговарањем на питања у анкети, студенти имају могућност да изнесу своје ставове и мишљења, анонимно, објективно и из угла студентске популације што има посебну вредност у формирању коначног мишљења о квалитету рада на Факултету;
- укључивање студената у процесе перманентног осмишљавања и реализације, развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Систематско праћење и периодична провера квалитета

Члан 15.

Факултет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и процедура квалитета као и обављање свих задатака које имају учесници у систему обезбеђења квалитета рада ове установе. Пре свега Факултет организује и пружа подршку и обезбеђује инфраструктуру за прикупљање података о свим сферама своје делатности, на систематичан начин. Такође, прикупљене податке обрађује и анализира, те на бази њих доноси одлуке о побољшању и унапређењу свог рада.

Поступци којима се обезбеђује систематско праћење и периодична провера квалитета су:

- обезбеђење спровођења утврђених стандарда и поступака за контролу квалитета као и обављања свих задатака које имају учесници у систему обезбеђења квалитета рада на Факултету, пре свега Наставно-научно веће, Комисији за вредновање и обезбеђивање квалитета, али и Студентски парламент, наставници и сарадници и остали посредни или непосредни

учесници у свим областима рада на Факултету;

- обезбеђење материјалних и људских ресурса за редовно и систематично прибављање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања;
- обезбеђење редовног прикупљања повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других релевантних организација о компетенцијама, угледу и квалитету знања дипломираних студената Факултета;
- обезбеђење података потребних за упоређивање квалитета наставног процеса и научно-истраживачког рада на Факултету са истим делатностима на светски признатим факултетима и универзитетима. Овај поступак је део политике обезбеђења квалитета и спроводи се под окриљем Наставно-научног већа, а на основу искустава појединаца (наставника и сарадника Факултета који су боравили на универзитетима у иностранству), информација добијених у сталним контактима са бившим наставницима и сарадницима који су тренутно запослени на универзитетима у свету, као и на основу других информација о настави и научном раду на признатим међународним институцијама;
- Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анкетирања студената. Поступак самовредновања обавезно се спроводи у четвртој години од акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године, као и у току припреме поновне акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године;
- са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност преко своје интернет странице.

Квалитет докторских студија

Члан 16.

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Поступци којима се обезбеђује квалитет докторских студија су:

- Факултет прати квалитет докторских студијских програма кроз систем самовредновања;
- Факултет проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад ценећи:
 1. број докторских дисертација одбрањених у високошколској установи за области у којима изводи докторске студије, имајући у виду однос броја докторских дисертација према броју дипломираних студената и према броју наставника;
 2. однос броја наставника и броја наставника који су укључени у научноистраживачке пројекте;
 3. квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију;
 4. остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету;
- Факултет прати, анализира и унапређује постизање научних способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи:
 1. научноистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да

результате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења;

2. доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;

3. развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;

4. поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе;

- Факултет прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије ценећи:

1. друштвене потребе и потребе развоја науке, образовања и културе;

2. своје материјалне и научноистраживачке ресурсе, и расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора намењеног студентима докторских студија;

- Факултет прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте;

- Факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности и обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата које је кандидат остварио.

Члан 17.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку доношења Правилника.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и интернет презентацији Факултета.

Председник Наставно-научног већа
Технолошког факултета Нови Сад

Проф. др Биљана Пајин

